

ביאור בדרך אפשר

45	בג' פְּרָשִׁיּוֹת כּוֹ' בהם יש פרטים שונים בענייני המצוות ועבודת ה'	1	לְהִבִּין עֲנִינְךָ יש להבין את התוכן והמשמעות הפנימית של נושא
46	שבהם העניין הכללי של "שמע ישראל" בא לידי ביטוי), וְכַנּוּדָע מֵאִמֶּר	2	הַנְּסָכִים, שבאו עם הקרבנות הַמְּבֹאָר בתורה לְרֵאשׁוֹנָה
47	רְבוּתֵינוּ וְז"ל בגמרא לְמָה קִדְמָה שְׁמַע פְּרַשְׁתָּהּ "שמע ישראל"	3	בְּפִרְשָׁתָנוּ. דְּעֲנִינְךָ הַקְּרָבֹנֹת כְּכָר נִזְכָּר פעמים רבות בְּפִרְשָׁיִת
48	לְפָרֶשֶׁת וְהִיא אִם שְׁמוֹעַ, ונכתבה בתורה ראשונה כְּדִי שְׂיִקְבַּל עָלָיו	4	שְׁלִפְנֵי־זֶה, וְהַחִידוּשׁ בְּפִרְשָׁתָנוּ פְּרַשְׁתָּהּ שֶׁלַח הוּא שְׁכָאן נֹזְכָר
49	האדם עוֹל מְלָכוֹת שְׁמַיִם	5	בתורה בפעם הראשונה עֲנִינְךָ
50	תְּחִלָּה באופן כללי, באמירת "שמע	6	הַנְּסָכִים שְׂמִקְרִיבִין עִם
51	ישראל", וְאַחֲרֵי־כֵן יִקְבַּל עָלָיו	7	הַקְּרָבֹן, הַמְּכִלִּים יֵינן שְׂמִן
52	האדם עוֹל מְצוֹת הַכּוֹלָל את כל	8	וְסִלַּת. וְצָרִיךְ לְהִבִּין מֵהוּ
53	המצוות הפרטיות, והרי עניין קיום	9	עֲנִינְךָ הַפְּנִימִי שֶׁל הַנְּסָכִים, וְגַם
54	המצוות (והשכר על קיומן, ולהיפך)	10	מֵהוּ הַקְּשֶׁר וְהַשִּׁיכוֹת הָעֲנִינִית שֶׁל
55	מפורט יותר בפרשת 'והיה אם שמוע'.	11	הַנְּסָכִים לְעֲנִינְךָ הַפְּנִימִי לְאַרְצִי,
56	והולך ומבאר את התוכן הפנימי של	12	דְּכֶתִיב בַּפֶּתַח פְּרַשְׁתָּהּ הַנְּסָכִים כִּי
57	ההבדל בין ה'קבלת עול' והמסירות	13	תְּבוֹאוּ אֶל אֶרֶץ מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם
58	הכללית בפרשת שמע, וקיום כל	14	גוֹ' אִזּוֹ דִּוְקָא הוּא עֲנִינְךָ
59	המצוות הפרטיות בפרשת והיה אם	15	הַנְּסָכִים. ?
60	שמוע:	16	וּלְבָאָר זֶה, מִכִּיָּא בְּלִקְוֵי
61	וְהִינוּ, דְּקִרְיַת־שְׁמַע עֲנִינְךָ	17	תּוֹרָה' סֵפֶר מֵאִמְרֵי אֲדַמוּר' הוּקָן עַל
62	הַרְצוּאָה על חיות הקודש שבמרכבה	18	הַחֹמוּשִׁים וִיקְרָא־בְּמִדְבַר־דְּבָרִים (ועוד)
63	העליונה נאמר שהן ב"רצוא ושוב".	19	אֵת מֵאִמֶּר רְבוּתֵינוּ וְז"ל
64	כלומר, מצד אחד הן ב'תנועה' של	20	שְׂמִמְנוּ אֶפְשָׁר לְהִבִּין מֵהוּ
65	תשוקה להתעלות ולהיכלל במקור,	21	עֲנִינְךָ הַנְּסָכִים בְּפְנִימִיּוֹת הַדְּבָרִים,
66	ומצד שני הוא ב'תנועה' של חזרה	22	וְהוּא מֵה שְׂאִמְרוּ רְבוּתֵנוּ ז"ל
67	לדרגתם ולמילוי תפקידם וְהַהֲעֲלָאָה	23	בגמרא כֹּל הַקּוֹרָא קִרְיַת־
68	מְלִמְטָה לְמַעְלָה, עֲנִינְךָ	24	שְׁמַע בְּלֹא תְּפִילִין כְּאִילוּ
69	מְסִירַת־נַפְשׁ כַּמְּבֹאָר בְּחִסְדוֹת	25	הַקְּרִיב עוֹלָה בְּלֹא מְנַחָה
70	שהתקרבות האדם לאלוקות יכולה	26	וְזָבַח בְּלֹא נְסָכִים. דְּמַנְהָ
71	להיות בשתי דרכים – "העלאה", היינו	27	מֵהַהַשׁוּאָה שֶׁעָשׂוּ חַכְמֵינוּ ז"ל בֵּין
72	התעלות של האדם מלמטה למעלה,	28	הַקּוֹרָא קִרְיַת שְׁמַע לְלֹא תְּפִילִין
73	"והמשכה", היינו התגלות אלוקות על	29	לְמַקְרִיב קָרְבַן לְלֹא נְסָכִים מוֹבָן,
74	האדם מלמעלה למטה. וההחלטה	30	שְׂעֲנִינְךָ הַקְּרָבֹנֹת (עוֹלָה כּוֹ'
75	וההתמסרות של האדם למסור את	31	וְכֵן שֶׁאֵר הַקְּרָבֹנֹת) הוּא כְּמוֹ
76	נפשו בקריאת שמע היא מתוך תשוקה	32	קִרְיַת־שְׁמַע, וְעֲנִינְךָ הַנְּסָכִים
77	להיות דבק בה' ולהתעלות מלמטה	33	הוּא כְּמוֹ תְּפִילִין, כְּפִי שֶׁהוֹלֵךְ
78	למעלה. מֵה־שְׂאִינ־בֶּן עֲנִינְךָ	34	וּמִבְּאָר.
79	מצוות התְּפִילִין הוּא עֲנִינְךָ קִיּוּם	35	וּבִיאוֹר הָעֲנִינְךָ הוּא, דְּהִנֵּה גַם
80	הַמְּצוֹת בְּמַעֲשֵׂה בְּפוֹעַל, בשונה	36	קִרְיַת־שְׁמַע וְגַם תְּפִילִין
81	מהמסירות נפש ה'רצוא' שהם תשוקה	37	שְׂתִיחָן הֵן מְצוֹת בְּתוֹרָה, אֵלָּא
82	לצאת מהעולם ולהתנתק מענייני	38	שְׂיֵשׁ הַפֶּרֶשׁ בִּינֵיהֶם בְּתַכְנֵם
83	המעשה דְּהוֹקְשָׁה הוֹשׁוּתָה כֹּל	39	וּבְמַשְׁמַעוֹת הַפְּנִימִית שֶׁל כָּל אַחַת מֵהֶן.
84	הַתּוֹרָה פּוֹלָה (הֵינֵנוּ מְצוֹת	40	דְּעֲנִינְךָ קִרְיַת־שְׁמַע הוּא בְּעִיקֵר
85	הַתּוֹרָה) לְתְּפִילִין, (כמאמר	41	קְבַלְתָּ עוֹל מְלָכוֹת שְׁמַיִם
86	חכמינו ז"ל על הפסוק "והיה לך לאות	42	וּמִסִּירַת־נַפְשׁ וְהַנְּכוּנוֹת לְמַסּוֹר אֵת
87	על ידך ולזיכרון בין ענין למען תהיה תורת ה' בפיך", הוֹשׁוּתָה כָּל הַתּוֹרָה	43	הַנֶּפֶשׁ עַל קִידוּשׁ הַשֵּׁם שְׂבִפְסוּק רֵאשׁוֹן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל גו' (וְרַק
88	כולה לתפילין: מה תפילין מצוות עשה המוגבלת בזמן מסויים, ונשים פטורות	44	שְׂאֲחֲרֵי־כֵן זֶה קְבַלְתָּ הָעוֹל וְהַמְּסִירוֹת נֶפֶשׁ הַכֹּלְלִית נִמְשָׁךְ בְּפִרְשָׁיִת

בס"ד. שבת פרשת שלח,

מברכים החודש תמוז ה'תשמ"ג.

(הנחה בלתי מוגה)

לְהִבִּין עֲנִינְךָ הַנְּסָכִים, הַמְּבֹאָר לְרֵאשׁוֹנָה
בְּפִרְשָׁתָנוּ¹. דְּעֲנִינְךָ הַקְּרָבֹנֹת כְּכָר נִזְכָּר
בְּפִרְשָׁיִת שְׁלִפְנֵי־זֶה, וְהַחִידוּשׁ בְּפִרְשָׁתָנוּ הוּא
עֲנִינְךָ הַנְּסָכִים שְׂמִקְרִיבִין עִם הַקְּרָבֹן, יֵינן שְׂמִן
וְסִלַּת. וְצָרִיךְ לְהִבִּין מֵהוּ עֲנִינְךָ, וְגַם מֵהוּ הַקְּשֶׁר
לְעֲנִינְךָ הַפְּנִימִי לְאַרְצִי, דְּכֶתִיב כִּי תְּבוֹאוּ אֶל אֶרֶץ
מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם גו'² אִזּוֹ דִּוְקָא הוּא עֲנִינְךָ הַנְּסָכִים.

וּלְבָאָר זֶה, מִכִּיָּא בְּלִקְוֵי הַקּוֹרָא תּוֹרָה'³ אֵת מֵאִמֶּר
רְבוּתֵינוּ וְז"ל שְׂמִמְנוּ אֶפְשָׁר לְהִבִּין מֵהוּ
עֲנִינְךָ הַנְּסָכִים, וְהוּא מֵה שְׂאִמְרוּ⁴ כֹּל הַקּוֹרָא
קִרְיַת־שְׁמַע בְּלֹא תְּפִילִין כְּאִילוּ הַקְּרִיב עוֹלָה
בְּלֹא מְנַחָה וְזָבַח בְּלֹא נְסָכִים. דְּמַנְהָ מוֹבָן,
שְׂעֲנִינְךָ הַקְּרָבֹנֹת (עוֹלָה כּוֹ') הוּא כְּמוֹ קִרְיַת־
שְׁמַע, וְעֲנִינְךָ הַנְּסָכִים הוּא כְּמוֹ תְּפִילִין. וּבִיאוֹר
הָעֲנִינְךָ הוּא, דְּהִנֵּה גַם קִרְיַת־שְׁמַע וְגַם תְּפִילִין
שְׂתִיחָן הֵן מְצוֹת בְּתוֹרָה, אֵלָּא שְׂיֵשׁ הַפֶּרֶשׁ
בִּינֵיהֶם בְּתַכְנֵם. דְּעֲנִינְךָ קִרְיַת־שְׁמַע הוּא קְבַלְתָּ־
עוֹל וּמִסִּירַת־נַפְשׁ שְׂבִפְסוּק רֵאשׁוֹן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל
גו' (וְרַק שְׂאֲחֲרֵי־כֵן זֶה נִמְשָׁךְ בְּפִרְשָׁיִת בְּגו'⁵ לְמָה
פְּרָשִׁיּוֹת כּוֹ'), וְכַנּוּדָע מֵאִמֶּר רְבוּתֵינוּ וְז"ל⁶ לְמָה
קִדְמָה שְׁמַע לְוְהִיא אִם שְׁמוֹעַ, כְּדִי שְׂיִקְבַּל עָלָיו
עוֹל מְלָכוֹת שְׁמַיִם תְּחִלָּה, וְאַחֲרֵי־כֵן יִקְבַּל עָלָיו
עוֹל מְצוֹת. וְהִינוּ, דְּקִרְיַת־שְׁמַע עֲנִינְךָ הַרְצוּאָה
וְהַהֲעֲלָאָה מְלִמְטָה לְמַעְלָה, עֲנִינְךָ מְסִירַת־נַפְשׁ.
מֵה־שְׂאִינ־בֶּן עֲנִינְךָ הַתְּפִילִין הוּא עֲנִינְךָ קִיּוּם
הַמְּצוֹת בְּמַעֲשֵׂה בְּפוֹעַל, דְּהוֹקְשָׁה כֹּל הַתּוֹרָה

להבין ענין הנסכים

ביאור בדרך אפשר

1 - אף כל מצוות עשה המוגבלות בזמן מסויים - נשים פטורות) וְזֶהוּ גַם
 2 מֵה שֶׁתְּפִילִין הֵם מְלֻשׁוֹן הַתּוֹפֵל כְּלֵי חָרֶס, כלשון המשנה לענין
 3 כלי חרס שהדביקו אותו בשכבת טיט, מתי הוא מקבל טומאה. ו"תופל" הוא
 4 מְלֻשׁוֹן תְּפִילָה וְהַתְחַבְרוּת, כְּמוֹ הַמְצוֹת שֶׁעֲנִינָן הוּא מְלֻשׁוֹן
 5 צְוֹתָא וְחִיבּוּר הֵפֶךְ הַהֲתַעֲלוֹת
 6 מהעולם הזה באופן שגורים התנתקות
 7 אלא קיום המצוות הוא דרך להתחבר
 8 עם הקדוש-ברוך-הוא דווקא באמצעות
 9 מעשים בפועל בעולם הזה הגשמי.
 10 וְזֶהוּ גַם הַטַּעַם הַפְּנִימִי מֵה שֶׁעֲנִינָן
 11 הַתְּפִילִין הוּא הַהֲמַשְׁכָּה
 12 והתגלות אלוקות מְלַמְעֵלָה
 13 לְמַטָּה, דָּאֵף שְׁגַם בַּתְּפִילִין
 14 כְּתוּבוֹת הַפְּרָשׁוֹת שֶׁל
 15 קְרִיאַת-שְׁמַע וְהִי נִבְאָר לְעִיל
 16 שֶׁהַתּוֹכֵן שֶׁל "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל" הוּא
 17 קְבֻלַּת-עוֹלָם-מַלְכוּת-שְׁמִים וּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ
 18 מִלְמַטָּה לְמַעֲלָה, מְכַל-מְקוֹם יֵשׁ
 19 בְּהֵם בַּתְּפִילִין רְצוּעוֹת שֶׁעֲנִינָן
 20 הַרוּחָנִי הַפְּנִימִי (הַבַּא לִידֵי בִיטוּי גַם
 21 בְּצוּרָה שֶׁבָּה הֵן יוֹרְדוֹת וּמִשְׁתַּלְשְׁלוֹת)
 22 הוּא הַמְשָׁכָה לְמַטָּה.
 23 וְזֶהוּ גַם הַטַּעַם מֵה שֶׁחֲלָק
 24 מִמְצוֹת תְּפִילִין הוּא בְּכֹנֶת
 25 הַלֵּב, שֶׁעֲבוּר הַלֵּב וְהַמּוֹחַ,
 26 כַּמְבוּאָר בַּחֲלֹק וּבַחֲסִידוֹת שֶׁבְּמִצְוֹת
 27 תְּפִילִין יֵשׁ חֲשִׁיבוֹת מִיּוֹחַדַּת הַתּוֹכֵן
 28 וְלִכְוֹנַת הַמְצוּוֹת. וְהַכּוֹנֵה שֶׁהַנַּחַת
 29 הַתְּפִילִין שֶׁל יָד כְּנֻגַד הַלֵּב וְהַתְּפִילִין
 30 שֶׁל רֶאֶשׁ עַל הָרֶאֶשׁ כְּדֵי לְשַׁעֲבַד אֵת
 31 הַלֵּב וְאֵת הַמוֹחַ לְעַבּוּדַת ה' הִיא חֲלָק
 32 בְּלִתי נִפְרָד מִהַמְצוּוֹה עֲצֻמָּה כִּי תוֹכֵן
 33 עֲנִינָן הַתְּפִילִין הוּא לְהִמְשִׁיף
 34 מִלְמַעֲלָה לְמַטָּה וְלַהֲבִיא לִידֵי גִילּוּי
 35 אֵת הַשְּׁעֵבּוּר דְּלֵב וּמַחַ לְעַבּוּדַת
 36 ה', לְמַטָּה בְּגוֹף הָאָדָם וְהִי זוֹ הַתְּקַרְבוֹת שֶׁל הָאָדָם לְאִלּוּקוֹת בְּדֶרֶךְ שֶׁל
 37 הַמְשָׁכָה מִלְמַעֲלָה לְמַטָּה.
 38 וְהִנֵּה עַל-דֶּרֶךְ הַחִילּוּק הַהַבְדֵּל הַמְבוּאָר לְעִיל בֵּין קְרִיאַת-שְׁמַע
 39 וְתְּפִילִין, שֶׁהַתּוֹכֵן שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע הוּא עַבּוּדַת ה' בְּדֶרֶךְ "הַעֲלָאָה" הַתּוֹכֵן
 40 שֶׁל מִצְוֹת תְּפִילִין הוּא עַבּוּדַת ה' בְּדֶרֶךְ "הַמְשָׁכָה" בֵּין הוּא גַם הַחִילּוּק
 41 הַהַבְדֵּל בֵּין קְרִבּוּת לְנִסְכִּים, כְּפִי שֶׁהוֹלֵךְ וּמִבְּאָר.

ביאור בדרך אפשר

42 דְּהִנֵּה תוֹכֵן עֲנִינָן הַקְּרִבָּן הוּא כְּשֵׁמוֹ מְלֻשׁוֹן קְרִיב בֵּין הָאָדָם
 43 וְאִלּוּקוֹת, וְכַפְשָׁטוֹת הָעֲנִינָן כְּפִי שְׁמוֹכֵן גַּם מִהַמְשַׁמְעוֹת הַפְּשוּטָה שֶׁל
 44 הַבַּאֵת קְרִיבָן שֶׁהִיא שְׁנוּטָטִים דְּכָר מִבְּחוּץ שֶׁהִיא מוּחוֹץ לַתְּחוּם הַקְּדוּשָׁה
 45 וְהַאִלּוּקוֹת וּמְקַרְבִּים אוֹתוֹ אֵל הַקְּב"ה לְהִיּוֹת קְרִיבָן לָהּ, וְעַד
 46 שְׂרָזָא דְקוֹרְבָנָא עוֹלָה עַד רְזָא
 47 דְאִין-סוּף וְהַקִּירוּב הוּא קִירוּב גְּדוֹל
 48 וְחֹזֵק עַד כְּדֵי כֵךְ שֶׁאִמְרוּ עַל כֵךְ בְּזוּהָר
 49 שְׁסוּר הַקְּרִיבָן עוֹלָה עַד הַסוּר דָּאִין סוּף
 50 (וְכַמְבוּאָר הָעֲנִינָן הַתּוֹכֵן
 51 וְהַמְשַׁמְעוֹת הַפְּנִימִית שֶׁל הַקְּרִיבּוֹת גַּם
 52 בְּדְרוּשֵׁי הַהִילּוּלָא לְבַעַל
 53 הַגְּאֹלָה מֵאִמְרוּ חֲסִידוֹת שֶׁהֲרִיב
 54 הִרִיב"צ, שִׁיצָא מֵמֵאִסְרָא וְגִלוֹת לְגִאוּלָּה
 55 בִּימֵים י"ב"ג תְּמוּזָה בְּשַׁנַּת תְּרַפ"ז,
 56 מִסֵּר לְפִרְסוּס לְיוֹם יוֹד שְׁבַט תש"י,
 57 יוֹם הַהִסְתַּלְקוֹת-הִילּוּלָא שְׁלוֹ, בְּהֵם
 58 מִבְּוֹרָה בְּהַרְחֵבָה עֲנִינָן הַקִּירוּב
 59 לְאִלּוּקוֹת שֶׁנִּפְעַל עַל-יַדֵי הַקְּרִיבּוֹת
 60 וְלִכֵּן עֲנִינָן הַקְּרִיבּוֹת הוּא הַתְּקַרְבוֹת
 61 לְאִלּוּקוֹת בְּדֶרֶךְ "הַעֲלָאָה" (כְּקִרְיַת
 62 שְׁמַע) וְאִילוּ עֲנִינָן הַנְּסִיכִים הוּא
 63 הַתְּקַרְבוֹת לְאִלּוּקוֹת בְּדֶרֶךְ "הַמְשָׁכָה"
 64 (כַּתְּפִילִין וְשֶׁאֵר הַמְצוּוֹת), כְּפִי שִׁתְּבָאָר
 65 לְהֵלֵךְ.
 66 דְעִינָן הַקְּרִיבָן הוּא הַלְחָם
 67 כְּלוּמַר, הַפְּעוּלָה הַרוּחָנִית שֶׁל הַקְּרִיבָת
 68 קְרִיבָן דּוּמָה לְפַעוּלָה הַגְּשַׁמִּית שֶׁל
 69 אֲכִילַת לֶחֶם כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּתוֹרָה
 70 אֵת קְרִיבָנִי לְחִמִּי לְאִשֵּׁי גוֹ', הִרִי
 71 שֶׁהַקְּרִיבּוֹת נִקְרָאִים ה"לֶחֶם" שֶׁל
 72 הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּכִיכּוֹל. וּמִשְׁמַעוֹת
 73 הַדִּימוּי הִיא דְכִשְׁם שֶׁהַלְחָם
 74 הַגְּשַׁמִּי לְמַטָּה שֶׁנֶּאֱכַל עַל יַדֵי אָדָם
 75 גִּשְׁמִי עֲנִינָנו לְחַבְרָא אֵת הַנְּשָׁמָה
 76 וְהַגּוֹף, שֶׁכֵּן לֵאלֹא מוֹזֵן אֵין הַנְּשָׁמָה
 77 יְכוּלָה לְהַחֲיוֹת אֵת הַגּוֹף דָּאֵף שֶׁלְּפָנֵי-זֶה לְפָנֵי אֲכִילַת הַלֶּחֶם הַגּוֹף
 78 הוּא בְּתַכְלִית הַשְּׁלִימוֹת, וְהַלְחָם שֶׁהָאָדָם אוֹכֵל לֹא מוֹסִיף בְּגוֹף דָּבָר
 79 אֵלָּא הַגּוֹף שֶׁלֵּם כְּמוֹ גּוֹפֵף שֶׁל אָדָם הָרֵאשׁוֹן שֶׁהָיָה יָצִיר כְּפִיו
 80 שֶׁל הַקְּב"ה, וְכִיוּן שֶׁכֵּן בּוֹדָאֵי הִיָּה שְׁלֵם בְּתַכְלִית מְכַל-מְקוֹם לְמִרוֹת
 81 שֶׁגַם לֵאלֹא מוֹזֵן הַגּוֹף שֶׁלֵּם צָרִיךְ הוּא לְנְשָׁמָה כְּדֵי לְחַיּוֹת, הַגּוֹף זָקֵק
 82 לְנִשְׁמָה כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּתוֹרָה לְגַבֵּי בְרִיאַת אָדָם הָרֵאשׁוֹן אֲשֶׁר אַחֲרָי

6) קְדוּשִׁין לָהּ, א. 7) מִשְׁנָה כְּלִים פ"ג מ"ה. 8) לְקוֹרַת שְׁלַח מ, א. תְּנִיא מֵהַדוּקָה סַפְמ"ט. וּבְכ"מ. 9) רָאָה סֵה"מ תש"י ע' 209. וְש"נ. 10) רָאָה שו"ע אַדָּה"ז סֵה"ה ס"א. ב"ח לְטוֹאוֹר"ח ס"ח וְס"י תְּרַכָּה. 11) זַח"ב רֵלֵט, א. זַח"ג כו, ב. וְרָאָה דְרַמ"צ קִנְח, ב. 12) ד"ה בַּתִּי לְגַנִּי הַשִּׁי"ת פ"ב. 13) פִּינְחָס כַּח, ב. 14) רָאָה ב"ר פְּכ"ד, ה. וּבְכ"מ. 15) בְּרַאשִׁית ב, ז.

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

44 האלוקית לעולם הוא בין בפנימיות ובין בחיצוניות של החיות
 45 יש חיות שיורדת לעולם ומתלבשת בו ומאירה בו בפנימיות ונקלטת בתוכו
 46 ויש חיות אלוקית שגם היא באה לעולם אבל איננה יורדת ונקלטת בו
 47 בפנימיות אלא מאירה בו בחיצוניות.

48 ולחוספת ביאור ההבדל בין פנימיות
 49 החיות לחיצוניות החיות:

50 דהנה פתיב בחיות הקודש
 51 שבמרכבה העליונה והחיות רצוא
 52 ושוב ג', ומבואר בכמה
 53 מקומות, בתורת החסידות דהינו
 54 שמשמעות המושג "רצוא ושוב" היא
 55 שחיות העולמות היא תמיד
 56 בב' התנועות כיוונים דרצוא
 57 'תנועה' של תשוקה לצאת מגדרי
 58 המציאות ולהתעלות ושוב 'תנועה'
 59 של חזרה לגדרי המציאות כדי למלא
 60 את התפקיד המוטל עליהן (וגם)
 61 בבחינת רצוא נכלל בחינת
 62 שוב, ועל-דרך זה בחינת
 63 שוב נכלל בחינת רצוא
 64 פמבואר במקום אחר מבואר
 65 בחסידות שאין הכוונה שלפעמים
 66 ה'רצוא' גובר על ה'שוב' ולפעמים
 67 להיפך, אלא שקים שילוב תמיד
 68 ביניהם, ולכן ב'רצוא' עצמו יש גם
 69 'שוב' וכן להיפך ב'שוב' עצמו יש גם
 70 'רצוא'. דענין הרצוא שהוא
 71 תשוקה של הנברא (בענין זה הכוונה
 72 למלאכים הנקראים 'חיות הקודש'
 73 ומעין זה הוא גם בשאר הנבראים)
 74 לצאת מגדרי מציאותו ולהתקרב
 75 לאלוקות שך לחיצוניות החיות

76 האור האלוקי שלא נקלט בתוך גדרי הנברא אלא מאיר עליו בחיצוניות,
 77 וענין השוב ה'תנועה' של הנברא לחזור אל תוך גדרי מציאותו ולעבור
 78 את ה' תוך מילוי תפקידו המוגדר היא המשכת והתגלות פנימיות
 79 החיות האור האלוקי שנקלט בתוך גדרי הנברא.
 80 וזהו ההפרש ההבדל בין קרבת לנסכים לגבי פעולתם להביא
 81 להמשכת וגילוי אלוקות בעולם. דענין הקרבת אופן ההתקרבות של
 82 האדם לאלוקות על ידי העבודה הרוחנית של עבודת הקרבת הוא הרצוא
 83 התשוקה לצאת מגדרי המציאות וההעלאה מלמטה למעלה,
 84 ולהתעלות מלמטה למעלה שהוא ענין המסירת-נפש שהוא ביטול
 85 מוחלט של המציאות האישית וכו' פנ"ל (דוגמת ענין קריאת-
 86 שמע) וכפי שמבואר לעיל, עבודת ה' באופן כזה קשורה בהמשכת חיצוניות

1 שהקודש-ברוך הוא יצר את גופו, או ויפח באפיו נשמת חיים, נתן
 2 בו נשמה שהודות לה הגוף הוא חי וכדי לחבר את הנשמה והגוף
 3 כך שהנשמה אכן תיתן בגוף חיות צריך לענין הלחם שהוא הפועל את
 4 החיבור של הנשמה והגוף.

5 וטעם הדבר הוא, הסיבה לכך
 6 שהחיבור בין הנשמה בגוף נפעל
 7 באמצעות הלחם, אף שלכאורה היה
 8 מקום לשאול מדוע הדבר תלוי בגורם
 9 חיצוני והרי גם ללא אכילת הלחם
 10 הנשמה נמצאת בגוף וממלאה אותו
 11 ומלוכשת בו אלא שהצורך בלחם הוא
 12 משום שהלחם הוא למטה
 13 מן האדם, שכן הנבראים נחלקים
 14 לדומם, צומח, חי, מדבר. והאדם =
 15 המדבר נעלה מלחם שבא מן הצומח
 16 ולכן דווקא בגלל שהלחם בא מן
 17 הצומח שהוא נברא נחות יותר מן
 18 האדם יש בו בלחם אורות
 19 אלוקים עליונים יותר מאשר
 20 האורות האלוקים הנמצאים באדם,
 21 פנודע בתורת החסידות שכל
 22 הגבוה יותר בשורשו ומקורו
 23 הרוחני העליון יורד למטה יותר
 24 בנבראים גשמיים נחותים יותר (כמשל
 25 חומת אבנים שכאשר היא נופלת הרי
 26 האבנים שבראש החומה נופלים רחוק
 27 יותר מהאבנים שבתחתית החומה
 28 הנופלים קרוב), ולכן הוא הלחם
 29 שיש בו אורות עליונים ביותר מחבר
 30 את הנשמה עם הגוף והודות
 31 לו הנשמה משפיעה בגוף חיות.

32 ועל-דרך זה הוא למעלה
 33 פככול, כשם שהמוזן הגשמי פועל את החיבור בין הנשמה והגוף הגשמי,
 34 כאמור, כך גם למעלה באלוקות, כביכול, הקרבת שנקראים "לחם" הם
 35 המחברים את החיות האלוקות עם העולם דמה הנשמה ממלאה את
 36 הגוף, כך הקב"ה ממלא את העולם, הרי שאופן השפעת החיות
 37 האלוקות להחיות את העולם דומה לאופן השפעת החיות מהנשמה אל הגוף
 38 וגם הוא נפעל על ידי "לחם" (רוחני) שענין הקרבת הוא הלחם
 39 המחבר את העולם עם הקב"ה כי הקרבת גורמים את השפעת
 40 החיות האלוקות לעולם.
 41 וזהו ההפרש ההבדל בין קרבת לנסכים שניהם פועלים את
 42 החיבור שבין אלוקות והעולם אלא שיש הבדל באופן הפעולה וההשפעה.
 43 דהנה החיבור דהעולם עם הקב"ה לצורך השפעת החיות

(16 ראה לקו"ת עקב יד, ב. ובכ"מ. 17) שערי אורה ד"ה יביאו לבוש מלכות פ"ב ואילך. פ"ל ואילך. 18) ראה ברכות י, א. 19) יחזקאל א, יד. 20) ראה ס' הליקוטים-ד"ח צ"צ ערך רצוי"ש. וש"נ.

להבין ענין הנסכים

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 החיות האלוקית לעולם. מה־שֵׁאִין־בֶּן עֲנִין הַנְּסֻכִים הוא בְּחִינַת
2 הַמְּשֻׁכָה של אור אלוקי וחיות אלוקית לעולם מְלַמְעֵלָה לְמִטָּה,
3 דוֹגְמַת עֲנִין הַתְּפִילִין, שֶׁהִיא הַמְּשֻׁכַת פְּנִימִיּוֹת הַחַיּוֹת.
4 וּבְזֶה יוֹבֵן הַשִּׁיכוֹת דְּפָרְשַׁת הַנְּסֻכִים לְפָנֶינָה לְאָרְץ יִשְׂרָאֵל
5 ומיושבת השאלה מדוע דווקא
6 כהקדמה לפרשת הנסכים נאמר "כי"
7 תבואו אל ארץ מושבותיכם".
8 דְּבִשְׁעָה שֶׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל
9 בַּמְדָּבָר, מוֹבְדָלִים וּמוֹפְרָשִׁים
10 מִן הָעוֹלָם, בְּבַחֲיַנַּת דּוֹר דְּעָה
11 דוֹר עַם רַמָּה גְבוּהָה בִּידְעַת אֱלֹהִים
12 וְאִנְשֵׁי דוֹר הַמְדַבֵּר הָיוּ אִנְשִׁים
13 שֶׁבְּעוֹלָם הַמְּחַשְׁבָה אוֹ בְּעוֹלָם
14 הַדִּיבּוֹר (פְּדוּעַ שֵׁישׁ בְּזָה ב') אֲבָל לֹא
15 דְּעוֹת כַּמְבוּאָר בִּלְקוּטֵי תוֹרָה
16 לְפָרְשַׁת הַשְּׁבוּעַ, פָּרְשַׁת שֵׁלַח, שׁוֹ
17 הַסִּיבָה לִכְן שֶׁהַמַּגִּילִים לֹא רָצוּ לְהִיכַס
18 לְאָרְץ יִשְׂרָאֵל וְהַדִּיבּוֹר לְהִישָׁאֵר בַּמְדַבֵּר
19 כִּי הֵם רָצוּ לְהַמְשִׁיךְ גִּילּוֹי אֱלֹהִים
20 בְּעוֹלָם הַדִּיבּוֹר אוֹ בְּעוֹלָם הַמַּחֲשָׁבָה
21 וְלֹא בְּעוֹלָם הַמַּעֲשֵׂה וְהָרִי עֵיקַר הַמְּצוּוֹת
22 הַמַּעֲשִׂוֹת הוּא בִּארְץ יִשְׂרָאֵל אֲבָל
23 לֹא בְּעוֹלָם הַדִּיבּוֹר אוֹ
24 הַמַּעֲשָׂה, וְכֹל עוֹד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָיוּ
25 בַּמְדַבֵּר, עֵיקַר הַעֲבוּדָה אֲכַן לֹא הִיִּתָּה
26 עַל יְדֵי מְצוּוֹת מַעֲשִׂוֹת, וְלִכֵּן אֵץ
27 נֶאֱמָר עֲנִין הַקְּרָבֹנוֹת שֶׁעֲנִינוּ
28 הַהֶעֱלָאָה לְמַעְלָה מֵעֵלָה
29 הַתְּקַרְבוֹת שֶׁל הָאָדָם לְאֱלֹהִים תּוֹךְ
30 הַתְּעַלּוֹת וְהַתְּנַתְּקוֹת מֵעוֹלָם הַמַּעֲשֵׂה
31 (עַם דָּגַשׁ עַל הַרְצוּא' וְלֹא עַל הַשׁוּב).
32 אֲמָנָם עֲנִין הַנְּסֻכִים הַקְּשׁוֹר
33 עִם הַמְּשֻׁכָה מִלְּמַעְלָה לְמִטָּה
34 דְּוָקָא, בְּחִינַת שׁוּב, שֶׁקְשׁוֹר
35 בְּעֲבוּרָה שֶׁל קִיּוֹם הַמְּצוּוֹת הַמַּעֲשִׂוֹת
36 נֶאֱמָר לָהֶם דְּוָקָא לְפָנֵי בּוֹאֵם
37 לְאָרְץ, שְׁתּוֹכֵן עֲבוֹדָתָם שֶׁם
38 בִּארְץ יִשְׂרָאֵל הוּא לְהִיּוֹת גּוֹי
39 אֶחָד בְּאָרְץ, דְּהִינּוּ (כְּפָרוֹשׁ)
40 אֲדָמוֹ"ר הַזֶּקֶן בְּאֶגְרַת
41 הַקְּדָשׁ) לְהַמְשִׁיךְ אֶת הַמְּסִירַת־נַפְשׁ דְּאֶחָד שְׁבַאמִירַת "שָׁמַע
42 יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד" בְּתוֹךְ הָאָרְץ הַלְזוֹ הַגְּשָׁמִית וְזֹאת עַל יְדֵי
43 קִיּוֹם הַמְּצוּוֹת הַמַּעֲשִׂוֹת.

(21 ראה לקו"ת פרשתנו לו, ד-לו, א. שם לח, ב. 22) דה"א יז, כא. 23) ס"ט. 24) ראה לקו"ת פרשתנו שם (מא, ב).
(25 לקו"ת שם (מב, א). 26) דברים ב, ט. וראה ד"ה אל תצר לאדהאמ"צ. 27) שופטים יט, ח.

ביאור בדרך אפשר

1 עמוקה ופנימית במוחין שאין לה כל קשר למידות וביחס לבחינה זו עבודת
 2 המוחין היא באופן אחר לגמרי מעבודת המידות והוה עולם השכל שאין לו
 3 קשר לעולם הרגש אבל יש בחינה יותר נמוכה ויותר חיצונית במוחין שכן
 4 שייכת למדות וניכר בה כיצד המוחין הם מקור ישיר למידות, ועל בחינה זו
 5 במוחין אמורה פרשת הנסכים המדברת
 6 על עבודה עם המוחין בשייכות לכניסה 1
 7 לארץ אף שעיקר העבודה היא עבודת 2
 8 המידות, כי בחינה זו במוחין כן
 9 קשורה במידות. 3
 10 והנה ידוע מאמר חכמינו ז"ל דָּקַל 4
 11 הָעוֹסֵק וְלוֹמַד בְּתוֹרַת עוֹלָה או 5
 12 זָבַח פְּאִילוֹ הֶקְרִיב עוֹלָה או 6
 13 זָבַח בְּפוּעַל, וְעַל-דֶּרֶךְ-זֶה יִבְרַח 7
 14 בְּעֵינָיו הַנְּסֻכִּים הַבְּאִים עִם 8
 9 צִדְקָנוֹ. 9

ביאור בדרך אפשר

15 הקרבנות, שְׁפָל הָעוֹסֵק בְּתוֹרַת נְסֻכִּים ולומד עליהם כְּאִילוֹ הֶקְרִיב
 16 נְסֻכִּים בְּפוּעַל.
 17 וְיִהְיֶה-רְצוֹן שְׁעַל-יְדֵי לִמּוּד זֶה בתורת הקרבנות ובתורת הנסכים,
 18 וּבִפְרָט בְּתוֹרַת הַחֲסִידוֹת, המבארת את המשמעות הפנימית של
 19 הקרבנות והנסכים ואת עניינם בעבודת
 20 ה' הרוחנית גם בזמן הזה, נִזְכָּה
 21 בְּקִרְוֵב לְקִיּוּם הַמְצוֹת
 22 דְּקִרְבָּנוֹת וְנְסֻכִּים כְּמַצּוֹת
 23 רְצוּנָךְ, בשלימות, בהתאמה מלאה
 24 לרצון ה', כפי שמבקשים בתפילת
 25 מוסף שנוכה להקריב את הקרבנות
 26 "כמצות רצונך" שזה יהיה בְּגֹאֲלָה
 27 הָאֲמִיתִית וְהַשְּׁלִימָה עַל-יְדֵי
 28 מְשִׁיחַ צִדְקָנוֹ.

הַמּוֹחִין, בְּחִינַת מוֹחִין הַשִּׁיכִים לְמַדוֹת²⁸.
 29 וְהִנֵּה יָדוּעַ דָּקַל הָעוֹסֵק בְּתוֹרַת עוֹלָה או זָבַח
 פְּאִילוֹ הֶקְרִיב עוֹלָה או זָבַח, וְעַל-דֶּרֶךְ-
 זֶה יִבְרַח בְּעֵינָיו הַנְּסֻכִּים, שְׁפָל הָעוֹסֵק בְּתוֹרַת
 נְסֻכִּים כְּאִילוֹ הֶקְרִיב נְסֻכִּים. וְיִהְיֶה-רְצוֹן שְׁעַל-יְדֵי
 לִמּוּד זֶה, וּבִפְרָט בְּתוֹרַת הַחֲסִידוֹת, נִזְכָּה בְּקִרְוֵב
 לְקִיּוּם הַמְצוֹת דְּקִרְבָּנוֹת וְנְסֻכִּים כְּמַצּוֹת רְצוּנָךְ,
 בְּגֹאֲלָה הָאֲמִיתִית וְהַשְּׁלִימָה עַל-יְדֵי מְשִׁיחַ
 צִדְקָנוֹ.

(28) וראה גם סה"מ תשמ"ג ע' קלו. (29) מנחות קי, א.

המשך ביאור למ' עירובין ליום שני עמ' א

למבוי, כגון שחצירו עומדת בין שני מבואות, והוא רגיל להיכנס
 ולצאת דרך מבוי אחר, ואם נתנה אשתו שלא מדעתו עירוב לאלו
 שאינו אוסר עליהם כדי להתיר להוציא מביתו לחצר, אין זה
 עירוב, וכן אם נתנה שיתוף במבוי שאינו אוסר כדי להתיר לטלטל
 מחצירו למבוי זה, אין זה שיתוף.
 אומרת הגמרא: הכי נמי מסתברא – אף בלא הקושיא מהברייתא
 מסתבר לומר שמודה שמואל שכשאינו אוסר, אשתו אינה יכולה
 לערב שלא מדעתו, דאם כן – שאם נאמר שאמר שמואל שבכל
 מקום אשתו של אדם מערבת שלא מדעתו, קשיא דשמואל
 אדשמואל – תהיה סתירה בדברי שמואל עצמו, דאמר שמואל,
 אחד מבני מבוי שהוא רגיל תמיד להשתתף עם בני המבוי, ולא
 נשתתף עמהם, שרוצה לאסור עליהם להוציא מחצרותיהם
 למבוי, בני המבוי נכנסין לתוך ביתו ונזמלין שיתוף מננו מדעת
 אשתו, בעל כרחו, ומדייקת הגמרא מדברי שמואל, שרגיל אין –
 שרק מי שהוא רגיל להשתתף עם שאר בני המבוי, שהוא רגיל
 לצאת דרך אותו מבוי והוא אוסר על שאר בני המבוי להוציא
 מבתיהם לחצר, אז מועיל ליטול שיתוף שלא מדעתו, אבל מי
 שאין רגיל להשתתף עם בני המבוי, שאינו רגיל לצאת דרך אותו
 מבוי, ואינו אוסר על בני המבוי, לא – אי אפשר ליטול שיתוף
 שלא מדעתו, ואם נאמר שמה שאמר רב יהודה בשם שמואל
 שאשתו של אדם מערבת שלא מדעתו, הוא אף כשאינו אוסר,
 יקשו דברי שמואל זה על זה, אלא ודאי שפע מינה – מוכח מכאן,
 שלא אמר שמואל שאשתו מערבת שלא מדעתו אלא כשהוא
 אוסר על בני המבוי.
 הגמרא רוצה להביא ראיה לדברי שמואל מברייתא. מבררת
 הגמרא: לימא מסייע ליה – האם נאמר שיש ראיה לדברי שמואל
 מברייתא, שכן שנינו בה, בפי' אות' ו- את אחד מבני המבוי
 שאינו רוצה להשתתף בעשיית לחי וקורהו [לעשות לחי וקורה] לְמִי וְקוֹרָה
 לְמִבְּי, והבינה הגמרא, שכופים לעשות לחי וקורה, כדי להתיר
 לטלטל במבוי בשבת, וכשם שכופים לעשות לחי וקורה להתיר
 לטלטל במבוי, כך אפשר ליטול שיתוף בעל כרחו, כדי להתיר
 לטלטל במבוי, וכמו שאמר שמואל.

1 הגמרא מביאה שמעשה כזה היה אף אצל רב יהודה בר אושעיא.
 2 מספרת הגמרא: הווא מוּרְזִינָא – אותו שומר כלי זיין שעשויים
 3 לשמירת העיר, ונכרי היה, דְּהוּה בְּשִׁיבּוּתֵיהּ דְּרַב יְהוּדָה בְּר
 4 אוּשְׁעִיא – שהיה גר בשכונת לרב יהודה בר אושעיא, אָמְרִי לִיה
 5 הישראלים שגרו עמו בחצר, אוּרִי לֵן רְשׁוּתָךְ – תשכיר לנו את
 6 רשותך, כדי שנוכל לטלטל בחצר, ולא אוּרִי לְהוּ – לא השכיר
 7 להם, אֲתוּ לְקַמְיָה ו- באו לפניך דְּרַב יְהוּדָה בְּר אוּשְׁעִיא, אָמְרִי לִיה
 8 – שאלו אותה, מהו לְמִינָה מְדִבְיָתְהוּ – האם שכירת רשותו מאשתו,
 9 תועיל להתיר לטלטל בחצר, לֹא הוּה בְּיָדֵיהּ – לא היה יודע רב
 10 יהודה בר אושעיא מהו הדין בזה, אֲתוּ לְקַמְיָה דְּרַב מְתָנָה – באו
 11 ושאלו שאלה זו לפני רב מתנה, ולא הוּה בְּיָדֵיהּ – ולא היה יודע
 12 מהו הדין בזה, אֲתוּ לְקַמְיָה דְּרַב יְהוּדָה – באו ושאלו שאלה זו לפני
 13 רב יהודה, אָמְרִי לְהוּ – השיב להם, הכי – כך אָמְרִי שְׂמוּאֵל, אֲשֶׁתוֹ
 14 שָׁל אָדָם מְעַרְבַת שְׁלֹא מְדַעְתוּ, וכשם שאשתו של ישראל, העירוב
 15 שהיא נותנת שלא מדעת בעלה מתיר לטלטל בחצר, כך אם
 16 שוכרים מאשת נכרי, מתירה שכירות זו לטלטל בחצר.
 17 הגמרא מקשה על דברי רבי חנינא ושמואל מברייתא: מִיִּתְיָבִי,
 18 שנינו בברייתא, נְשִׂים שְׁעִירָבוּ עִם שאר בני החצר וְנִשְׁתַּתְּפוּ עִם
 19 שאר בני המבוי שְׁלֹא מְדַעַת בְּעִלְיָהוּ, אִין עִירוּבֵן עִירוּב וְאִין שִׁיתוּפֵן
 20 שִׁיתוּפֵן, ואיך אמרו רבי חנינא ושמואל שאשתו של אדם מערבת
 21 שלא מדעתו. מתרצת הגמרא: לֹא קְשִׁיא, הָא – מה שאמרו רבי
 22 חנינא ושמואל שאשתו מערבת שלא מדעתו, אין זה אלא במקום
 23 דְּאָפֶר – שהוא אוסר על שאר בני החצר להוציא מבתיהם לחצר,
 24 כגון שאין לביתו פתח אחר מלבד הפתח הפתוח לחצר, וכן
 25 בשיתוף כשהוא אוסר על בני המבוי להוציא מחצרותיהם למבוי,
 26 כגון שאין לחצירו פתח אחר מלבד הפתח הפונה למבוי, שאז
 27 אשתו מערבת שלא מדעתו, וְהָא – והברייתא שאמרה שאשה
 28 המערבת ומשתתפת שלא מדעת בעלה לא חל העירוב והשיתוף,
 29 אין זה אלא במקום דְּלֹא אָפֶר – שאינו אוסר על שאר בני החצר
 30 להוציא מבתיהם לחצר, כגון שביתו פתוח לשתי חצירות, והוא
 31 רגיל להיכנס ולצאת דרך החצר האחרת, ולא דרך חצר זו, וכן
 32 במבוי, מדובר באופן שאינו אוסר על בני המבוי להוציא מבתיהם